

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН УЛУТТУК ИЛИМДЕР
АКАДЕМИЯСЫНЫН
МЕМЛЕКЕТ ЖАНА УКУУК ИНСТИТУТУ**

«БЕКТЕМИН»

Кыргыз Республикасынын Улуттук

Илимдер Академиясынын

Мамлекет жана укук институтунун директорунун м.а.,

с.и.д., профессор

Мамытов Т.Б.

2025г.

КОШУМЧА ПРОГРАММА

**12.00.02 – конституциялык укук, муниципалдык укук адистиги боюнча
экзамен тапшырууга**

илимий изилдөөлөрдүн багыты менен байланышкан

Кыдыралиев Жаныбек Болотовичтин

**диссертациясынын темасы боюнча: «Жергиликтүү өз алдынча башкаруу
органдарынын конституциялык укуктук статусу жана уюштуруучулук
негиздери»**

Бул Кошумча программа 12.00.02 - конституциялык укук; муниципалдык укук адистиги боюнча кандидаттык минимумдун алкагында, изденүүчү Кыдыралиев Жаныбек Болотовичтин илимий изилдөөлөрүнүн багытын эске алуу менен даярдалган.

«Конституциялык укук»

Тема 1. Конституциялык укук улуттук укуктун жетектөөчү тармагы катары (предмети, ыкмасы).

Конституциялык укуктун түшүнүгү жана предмети укук тармагы катары. Тармактык система жана конституциялык укуктун негизги институттары. Конституциялык укукту изилдөө методикасы. Конституциялык укук илиминин түшүнүгү жана предмети. Кыргыз Республикасынын конституциялык укук илиминин өнүгүшү: улантуучулук маселелери жана учурдагы абалы. Конституциялык укук илиминин методологиясы. Конкреттүү изилдөө методдору: салыштырма укуктук, социологиялык, саясий-укуктук, формалдуу укуктук.

Тема 2. Конституциялык укуктун булактары.

Конституциялык укуктун булактарынын түшүнүгү жана жалпы мүнөздөмөсү. Конституция конституциялык укуктун негизги булагы болуп саналат. Конституциялык укукта укуктун мааниси жана ролу. Мамлекеттик бийлик органдарынын ченемдик укуктук актылары. Конституциялык жана эл аралык укуктун нормалары. Эл аралык келишимдер.

Тема 3. Конституциялык-укуктук нормалардын түшүнүгү жана түрлөрү.

Конституциялык укуктун нормаларынын жалпы жана өзгөчө белгилери. Конституциялык укуктук нормалар: түшүнүгү жана классификациясы. Алардын мазмунунун өзгөчөлүктөрү, түрлөрү жана түзүлүшү. Конституциялык укуктагы карама-каршылыктар жана аларды чечүү механизми.

Тема 4. Конституциялык укуктук мамилелер, конституциялык укуктук мамилелердин субъекттери.

Конституциялык-укуктук мамилелер. Конституциялык-укуктук мамилелердин өзгөчөлүктөрү. Конституциялык-укуктук мамилелердин объекттери (инсан, коом жана мамлекет үчүн негизги баалуулуктар). Конституциялык-укуктук мамилелердин субъекттери (негизги субъект - адам). Конституциялык-укуктук мамилелердин пайда болушунун, өзгөрүшүнүн жана токтотулушунун негиздери.

Тема 5. Кыргыз Республикасынын конституциялык укук системасындагы негизги институттар.

Кыргыз Республикасынын укук системасындагы конституциялык укуктун орду. Кыргыз Республикасынын конституциялык укугунун негизги категориялары жана институттары.

Тема 6. Конституционализм теориясы.

Конституционализм концепциясы, конституциялык өнүгүүнүн теориялары менен практикасынын айкалышы. Конституцияны түзүүдө жана өнүктүрүүдө конституциялык укуктун ролу. Конституциянын конституциялык укук илими үчүн мааниси. Конституция конкреттүү тарыхый, саясий жана укуктук категория катары: конституциянын аныктамасы жана мазмуну. Конституциянын коомдук-саясий

маңызы. Конституциянын социалдык функциялары. Конституциялык жөнгө салуунун предмети жана объектиси. Конституциянын таасири. Конституциянын формасы жана структурасы. Конституциянын тили жана стили. Конституцияны кабыл алуу, өзгөртүү жана жокко чыгаруу. Конституциялардын классификациясы.

Тема 7. Кыргыз Республикасынын конституциялык мыйзамдарынын калыптанышы жана өнүгүшү.

Кыргыз Республикасынын конституциясынын өнүгүү этаптары. Кыргыз Автономиялык Советтик Социалисттик Республикасынын 1929-жылдагы Конституциясы. Кыргыз Советтик Социалисттик Республикасынын Конституциясы. 1937. Кыргыз Советтик Социалисттик Республикасынын 1978-жылдагы Конституциясы. 1993-жылдагы Конституциянын маңызы жана мазмуну. Кыргыз Республикасынын 1993-жылдагы Конституциясынын формасы, функциялары жана принциптери. 2010-жылы Кыргыз Республикасынын Конституциясынын кабыл алынышына алып келген себептер.

8-тема. Кыргыз Республикасынын 2021-жылдын 5-майындагы Конституциясынын түшүнүгү, маңызы жана мазмуну.

Кыргыз Республикасынын колдонуудагы Конституциясы: маңызы, мазмуну, формасы, функциялары жана принциптери. 2021-жылдын Конституциясына ылайык Кыргыз Республикасынын мамлекеттик бийлик органдарынын жалпы мүнөздөмөсү. Мамлекеттик органдардын системасын уюштурууга таасир этүүчү факторлор (башкаруу формасы, башкаруу формасы жана саясий режим). Бийликти жана мамлекеттик аппаратты бөлүштүрүү принциби.

Тема 9. Кыргыз Республикасынын Конституциясын даярдоонун, кабыл алуунун, толуктоолорду жана өзгөртүүлөрдү киргизүүнүн тартиби.

Конституцияга өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүүнүн негиздери жана негиздери. Өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү ыкмалары: инкорпорацияланган (мурунку жоболорду алмаштыруу же алып салуу), жаңы жоболорду кошуу ыкмасы. Толуктоолорду жана өзгөртүүлөрдү киргизүүнүн тартиби жана тартиби. Конституцияга түзөтүүлөрдү даярдоо боюнча мамлекеттик бийлик системасындагы негизги демилгечилер.

Тема 10. Кыргыз Республикасынын конституциялык түзүлүшүнүн негиздери.

Конституциялык түзүлүш жана мамлекеттик түзүлүш: жалпы жана өзгөчө. Мамлекеттик башкаруунун жалпы принциптери. Суверендуу мамлекет. Унитардык мамлекет. Демократиялык мамлекет. Республикалык башкаруу формасы. Мыйзам үстөмдүгү. Светтик мамлекет. Кыргыз Республикасынын саясий, экономикалык, социалдык-маданий жана руханий системаларынын конституциялык негиздери. Мамлекеттик тил. Мамлекеттик бийликти уюштуруунун принциптери. Өзгөчө кырдаал жана согуштук абал. Кыргыз Республикасынын мамлекеттик бюджетти. Мамлекеттик көз карандысыздыкты алуу жана чыңдоо шарттарында Кыргыз Республикасынын мамлекеттик аймагынын жана чек араларынын маселелерин конституциялык-укуктук жөнгө салуу.

Тема 11. Инсандын конституциялык-укуктук абалы: түшүнүгү жана структуралык элементтери.

Адамдын жана жарандын “укуктук абалы” жана “укуктук абалы” түшүнүктөрү. Инсандын конституциялык-укуктук статусунун концепциясы. Кыргыз Республикасынын Конституциясында адам укуктарынын концепциясын иштеп чыгуу. Адамдын жана жарандын укуктарынын, эркиндиктеринин жана милдеттеринин түшүнүгү, классификациясы, тендиги.

Тема 12. Кыргыз Республикасындагы укуктар, эркиндиктер жана милдеттер институтунун мүнөздөмөсү.

Адамдын жана жарандын жеке укуктары, эркиндиктери жана милдеттери. Жашоо, эркиндик, физикалык кол тийбестик жана коопсуздук укугу. Ой жана абийир эркиндиги. Жеке турмуштун жана баарлашуунун сыры, турак жайдын кол тийбестиги. Жылуу жана отурукташуу эркиндиги. Саясий укуктар, эркиндиктер жана милдеттер. Коомду жана мамлекетти башкарууга катышуу укугу. Добуш берүү укугу. Бирикүүгө укугу. Маалымат эркиндиги. Арыз берүү укугу. Экономикалык, социалдык жана маданий укуктар, эркиндиктер жана милдеттер. Жеке менчик жана мурас укугу. Экономикалык ишмердүүлүктүн эркиндиги. Эмгек жана ага байланыштуу социалдык укуктар, эркиндиктер жана милдеттер. Дени сак айлана-чөйрөгө болгон укук жана аны коргоо милдети. Социалдык камсыздоого укук. Ден соолукка кам көрүү укугу. Турак жайга укук. Билим алуу укугу жана академиялык эркиндик. Чыгармачылыктын эркиндиги жана маданий баалуулуктарга эркин жетүү. Салык төлөө жана Ата Мекенди коргоо жоопкерчилиги.

Тема 13. Адамдын жана жарандын укуктары менен эркиндиктеринин кепилдиктери.

Адамдын жана жарандын негизги укуктары жана эркиндиктери жаатындагы эл аралык стандарттар. Адамдын жана жарандын негизги укуктарын жана эркиндиктерин коргоонун универсалдуу механизми. Адамдын жана жарандын укуктарын жана эркиндиктерин чектөөлөр жана кепилдиктер. Кылмыш-жаза мыйзамдары жана жеке укуктардын жана эркиндиктердин процессуалдык кепилдиктери.

14-тема. Кыргыз Республикасында жарандыктын конституциялык-укуктук негиздери.

Кыргыз Республикасындагы жарандык түшүнүк жана ага ээ болуу ыкмалары. Жарандыктын негизги принциптери. Филиация жана натурализация. Кыргызстандын жарандыгына жөнөкөйлөтүлгөн тартипте кабыл алуу. Кыргыз Республикасынын жарандыгын токтотуунун жана жоготуунун негиздери.

15-тема. Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк жарандардын жана жарандыгы жок адамдардын конституциялык-укуктук абалы.

Чет өлкөлүк жарандардын жана жарандыгы жок адамдардын Кыргыз Республикасындагы укуктук абалы. Чет өлкөлүк жарандардын юридикалык жоопкерчилиги. Жарандыгы жок адамдардын укуктук абалы. Кыргыз Республикасынын аймагындагы башпаанек институту жана качкындардын укуктук абалы.

16-тема. Кыргыз Республикасынын шайлоо мыйзамдарынын конституциялык негиздери жана принциптери жана шайлоо системасы.

Шайлоо укугу түшүнүгү: активдүү жана пассивдүү. Шайлоо системаларынын түрлөрү: мажоритардык, пропорционалдык, аралаш. Кыргыз Республикасындагы шайлоо мыйзамдарынын жана шайлоо системасынын негизги принциптери. Жалпы шайлоо укугу. Шайлоого эркин катышуу жана милдеттүү түрдө добуш берүү. Тең шайлоо укугу. Тике жана кыйыр шайлоо укугу. Жашыруун добуш берүү

Тема 17. Кыргыз Республикасында шайлоону уюштуруунун жана өткөрүүнүн тартиби.

Шайлоо процесси. Шайлоонун концепциясы жана социалдык функциясы. Шайлоонун түрлөрү. Кыргыз Республикасында шайлоону уюштуруунун жана өткөрүүнүн тартиби. Шайлоону дайындоо. Шайлоо округдары жана участкалары. Шайлоо органдары. Шайлоочуларды каттоо. Талапкерлерди көрсөтүү. Пропагандалык кампания. Добуш берүү жана добуштарды эсептөө жана шайлоонун натыйжаларын аныктоо. Шайлоо процесси боюнча мыйзамдардын сакталышын көзөмөлдөө. Шайлоодогу укуктук талаш-тартыштар. Шайлоодогу мыйзам бузуулар үчүн жоопкерчилик.

18-тема. Кыргыз Республикасындагы референдум институту.

Эл жана демократия. Өкүлчүлүктүү жана түз демократия институттары. Түз демократия институту: элдик демилге жана референдум. Референдумдун түшүнүгү жана социалдык функциясы. Референдумга катышуу укугу. Референдумдун предмети. Демилге жана референдумду дайындоо. Референдумду уюштуруу. Референдумдун жыйынтыгын аныктоо. Референдумдун укуктук натыйжалары.

19-тема. Кыргыз Республикасынын Президентинин конституциялык-укуктук абалы.

Президенттин институтунун концепциясы. Кыргыз Республикасынын Президентинин мамлекеттик органдар системасындагы орду жана ролу. Кыргыз Республикасынын Президентин шайлоонун, алмаштыруунун жана кызматка киришинин тартиби. Президенттин ыйгарым укуктары, артыкчылыктары жана милдеттери. Кыргыз Республикасынын Президентинин актылары. Президенттин ыйгарым укуктарын токтотуунун негиздери жана тартиби.

Тема 20. Кыргызстандагы саясий партиялардын түшүнүгү жана ролу: алардын маңызы, уюштурулушу жана функциялары.

Саясий партиялардын пайда болушу. Саясий партиялар коомдук бирикмелердин бир түрү катары. Партиялардын функциялары жана алардын саясий системадагы ролу. Саясий партиялардын классификациясы. Саясий партиялардын Уставы жана программасы.

21-тема. Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин (парламентинин) конституциялык-укуктук абалы.

Парламенттин концепциясы жана социалдык функциялары. Өкүл мүнөз. Компетенттүүлүктүн жалпы мүнөздөмөсү. Мыйзам чыгаруу компетенциясы. Парламенттин түзүмү жана уюштурулушу. Депутат статусу. Парламенттин иш тартиби: сессиялар жана жалпы парламенттик процедуралар. Мыйзам чыгаруу

процесси. Парламенттин башка атайын процедуралары. Парламенттин жардамчы аппараты. Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешине караштуу органдар, мекемелер жана кызмат адамдары.

22-тема. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин конституциялык-укуктук абалы.

Кыргыз Республикасынын Президенти аткаруу бийлигинин башчысы катары. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети аткаруу бийлигинин жогорку органы болуп саналат. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин компетенциясы. Түзүлүшү жана курамы. Министрликтер, административдик ведомстволор, ведомстволор, комитеттер жана алардын жетекчилери. Министрлер Кабинетинин жана анын мүчөлөрүнүн жоопкерчилиги. Жергиликтүү мамлекеттик администрация.

23-тема. Кыргыз Республикасынын сот бийлигинин конституциялык-укуктук абалы.

Сот бийлигинин түшүнүгү жана социалдык функциясы. Кыргыз Республикасындагы сот системасынын системасы жана түзүмү. Сотторду уюштуруунун жана сот адилеттигин ишке ашыруунун конституциялык-укуктук принциптери. Сот системасын уюштуруунун жана ишинин принциптери. Судьялардын конституциялык-укуктук абалы. Кыргыз Республикасындагы соттук өз алдынча башкаруу органдары. Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту: уюштуруунун жана ишинин тартиби. Конституциялык контроль (көзөмөл) түшүнүгү. Конституциялык контролдун объекттери. Конституциялык контролдун түрлөрү. Конституциялык контроль органдары.

24-тема. Өзгөчө статусу бар мамлекеттик органдардын конституциялык-укуктук негиздери.

Прокуратуранын концепциясы жана социалдык функциясы: жазык куугунтуктоо, мамлекеттик айыптоону колдоо жана мыйзамдуулукту көзөмөлдөө. Кыргыз Республикасынын прокуратура органдарынын укуктук абалы жана системасы, ыйгарым укуктары жана компетенциялары. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын укуктук абалы. Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы Кыргыз Республикасында шайлоолорду жана референдумдарды даярдоону жана өткөрүүнү камсыз кылуучу орган болуп саналат. Кыргыз Республикасынын Эсеп палатасы. Акыйкатчы институту (Акыйкатчы). Омбудсменди шайлоонун тартиби, ыйгарым укуктары жана ыйгарым укуктарын ишке ашыруу тартиби.

25-тема. Кыргыз Республикасынын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын конституциялык-укуктук абалы.

Жергиликтүү өз алдынча башкаруу – бул демократиянын институту, жергиликтүү өз алдынча башкаруунун тутуму, принциптери жана ыйгарым укуктары. Кыргыз Республикасынын административдик-аймактык түзүлүшү. Жер-жерлерде жергиликтүү өз алдынча башкарууну уюштуруунун негизги моделдери. Жергиликтүү өз алдынча башкаруунун өкүлчүлүктүү жана аткаруучу органдары.

**Кошумча программасы боюнча суроолор 12.00.02 адистиги -
конституциялык укук; муниципалдык укук
Темасы: «Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын
конституциялык укуктук статусу жана уюштуруучулук негиздери»**

1. Конституциялык укук түшүнүгү, анын предмети жана укуктук жөнгө салуу ыкмалары;
2. Конституциялык-укуктук нормалар, түшүнүктөр жана түрлөрү;
3. Конституциялык-укуктук мамилелердин субъекттери;
4. Конституциялык укуктун булактары, түшүнүгү жана түрлөрү;
5. Конституциялык укук илиминин предмети жана методдору;
7. Конституциялык укук академиялык дисциплина катары;
8. Конституциянын түшүнүгү жана түрлөрү;
9. Конституциянын коомдук-саясий маңызы;
10. Конституциянын укуктук касиеттери жана функциялары;
11. Кыргыз Республикасынын Конституциясынын формасы жана түзүмү;
12. Кыргыз Республикасынын Конституциясынын өзгөчөлүктөрү;
13. Кыргыз Республикасынын конституциялык өнүгүүсү;
14. Кыргызстандын конституциялык мыйзамдары: аны андан ары өнүктүрүү;
15. Конституциялык түзүлүш түшүнүгү;
16. Конституциялык түзүлүштүн негиздеринин элементтери;
17. Кыргызстандын конституциялык мүнөздөмөсү;
18. Мамлекеттик башкаруу концепциясы;
19. Кыргыз Республикасынын мамлекеттик түзүлүшүнүн конституциялык негиздери;
20. Башкаруу формасы: түшүнүгү жана түрлөрү;
21. Кыргыз Республикасынын башкаруу формасынын өзгөчөлүктөрү;
22. Мамлекеттин ишинин негизги принциптери;
23. Инсандын конституциялык-укуктук статусунун концепциясы, анын түзүмү;
24. Кыргыз Республикасында адамдын жана жарандын укуктарын жана эркиндиктерин конституциялык жактан коргоо;
25. Жарандыктын түшүнүгү жана принциптери;
26. Кыргыз Республикасынын жарандыгына кабыл алууну жана өзгөртүүнү конституциялык-укуктук жөнгө салуу;
27. Жарандыкты токтотуунун тартиби;
28. Шайлоонун түшүнүгү жана түрлөрү;
29. Шайлоо укугу: түшүнүгү, принциптери жана түрлөрү;
30. Шайлоо системасынын түшүнүгү жана түрлөрү;
31. Шайлоо процесси: түшүнүгү, негизги этаптары, субъекттери;
32. Референдумдун түшүнүгү жана түрлөрү;
33. Мамлекеттик органдын ишинин түшүнүгү, түрлөрү жана негизги принциптери;
34. Мамлекеттик кызмат түшүнүгү. Кыргыз Республикасынын мамлекеттик кызматчыларынын укуктук абалы;
35. Элдик Курултайдын концепциясы;
36. Президенттик институт;
37. Кыргыз Республикасынын Президентинин институтунун өзгөчөлүктөрү;
38. Кыргыз Республикасынын Президентинин кызмат ордуна киришинин тартиби;
39. Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин ишине байланыштуу Президенттин ыйгарым укуктары;

40. Кыргыз Республикасынын Президентинин Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин ишине байланыштуу ыйгарым укуктары;
41. Кыргыз Республикасынын Президентинин башка мамлекеттик органдарды түзүүгө байланышкан ыйгарым укуктары;
42. Кыргыз Республикасынын Президентинин актыларынын юридикалык күчү;
43. Кыргыз Республикасынын Президентинин ыйгарым укуктарын токтотуунун тартиби;
44. Мамлекеттик бийликтин жогорку органдарынын системасында парламенттин орду жана ролу;
45. «Парламент» жана «парламентаризм» түшүнүктөрүнүн өз ара байланышы;
46. Жогорку Кеңештин функциялары;
47. Жогорку Кеңешти түзүүнүн тартиби;
48. Жогорку Кеңештин түзүмдүк органдары;
49. Жогорку Кеңештин ыйгарым укуктары;
50. Жогорку Кеңештин депутатынын конституциялык-укуктук статусу;
51. Жогорку Кеңештин ишин токтотуунун тартиби;
52. Кыргыз Республикасындагы мыйзам чыгаруу ишинин конституциялык негиздери;
53. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин ишин конституциялык-укуктук жөнгө салуу;
54. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин түзүлүшүнүн конституциялык тартиби жана анын курамы;
55. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин компетенциясы;
56. Министрлер Кабинетинин актылары жана алардын юридикалык күчү;
57. Жергиликтүү мамлекеттик администрациялар жергиликтүү аткаруу бийлигинин органдары катары;
58. Мамлекеттин жогорку органдарынын системасындагы сот бийлигинин орду жана ролу;
59. Кыргыз Республикасынын сот системасы;
60. Сот адилеттигин ишке ашыруунун конституциялык принциптери;
61. Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту: түзүү тартиби, ыйгарым укуктары;
62. Кыргыз Республикасынын Жогорку соту: түзүүнүн тартиби, ыйгарым укуктары;
63. Кыргыз Республикасынын жергиликтүү соттору: түзүү тартиби, ыйгарым укуктары;
64. Кыргыз Республикасында конституциялык контролду ишке ашыруунун өзгөчөлүктөрү;
65. Кыргыз Республикасынын башка мамлекеттик органдары;
66. Кыргыз Республикасынын Омбудсмени (Акыйкатчы) институтун түзүү жана өнүктүрүү;
67. Мамлекеттик органдардын тутумунда Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча Борбордук шайлоо комиссиясы;
68. Кыргыз Республикасынын Эсеп палатасы мамлекеттик орган катары;
69. Кыргыз Республикасынын прокуратурасынын конституциялык-укуктук абалы;
70. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы мамлекеттик орган катары;
71. Кыргыз Республикасындагы жергиликтүү өз алдынча башкаруунун конституциялык-укуктук негиздери;
72. Берилген мамлекеттик ыйгарым укуктардын концепциясы;

- 73. Мамлекеттик органдардын жергиликтүү өз алдынча башкаруу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктары;
- 74. Муниципалдык кызматкерлердин конституциялык-укуктук абалы;
- 75. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын актылары;
- 76. Кыргыз Республикасынын Конституциясына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тартиби.
- 75. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын актылары;
- 76. Кыргыз Республикасынын Конституциясына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүүнүн тартиби.

Колдонулган адабияттардын тизмеси (ченемдик актылар):

1. Кыргыз Республикасынын Конституциясы (Кыргыз Республикасынын 2021 жылдын 5 майындагы Мыйзамы менен кабыл алынды) 2021-жылдын 11-апрелинде Референдумда (бүткүл элдик добуш берүүдө) кабыл алынды. Электрондук ресурс. кирүү режими: <https://cbd.minjust.gov.kg/1-2/edition/1202952/kg> кирүү датасы: 20.03.2024
2. Кыргыз Республикасынын Мыйзамы «Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө» 2021-жылдын 20-октябры № 123. Электрондук ресурс. Кирүү режими: <https://cbd.minjust.gov.kg/112302/edition/1832/kg> кирүү датасы: 20.03.2024
3. 3.Кыргыз Республикасынын Мыйзамы «Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары жөнүндө» 2009-жылдын 20-июлу № 241. Электрондук ресурс. Кирүү режими: <https://cbd.minjust.gov.kg/202591/edition/1086595/kg> кирүү датасы: 20.03.2025
4. Авакьян, С.А. Конституция России: природа, эволюция, современность [Текст] / С.А. Авакьян. – Изд. 2-е. – М.: РЮИД, Сашко, 2000. – 27 с.
5. Авакьян, С.А. Муниципальное право России [Текст]: учебник / отв. ред. С. А. Авакьян. – Москва : Проспект, 2019. 241с.
6. Арабаев, Ч.И. Гражданское право Кыргызской Республики [текст]: учебник / Ч.И. Арабаев. – Б: Наука и образование, 2004. – 406
7. Коркмазов О.М. Муниципальное право Кыргызской Республики [Текст]: Изд. 2-е, переработанное и дополненное. – Бишкек. 2009г.
8. Комаров, С.А. Общая теория государства и права [Текст]: учебник. – изд. 2-е, испр. и доп. / С.А. Комаров. – М.: Манускрипт, 1996.
9. Энциклопедия права [Текст] / Трубецкой Е.Н.; Сост.: Альбов А.П., Ревнова М.Б.; Отв. ред.: Сальников В.П.; Отв. ред., сост.: Масленников Д.В. – СПб.: Изд-во С.-Петербург. юрид. ин-та, 1998
10. Лившиц, Р.З. Теория права [Текст] / Р.З. Лившиц. – М.: Зерцало, 2004.
11. Мукамбаева, Г.А. Манас и право [Текст] / Г.А. Мукамбаева. – Бишкек Бийиктик, 2003.
12. Шерипов Н.Т. Кыргыз Республикасынын Конституциялык укугу. Окуу китеп. Б.2015 223-б;
13. Сооданбеков, С.С., Конституционное право Кыргызской Республики [Текст] / С.С.Сооданбеков. – Б., 2000.
14. Мукамбаева, Г.А. Государства и право Кыргызстана [Текст] / Г.А.Мукамбаев. – Б.: Технология, 2001.
15. Тургунбеков, Р.Т. Конституционный строй Кыргызской Республики [Текст] / Р.Т.Тургунбеков. – Б.: Полиглот, 1996.
16. Абдрасулов, Е.Б. Парламентское право [Текст] / Е.Б.Абдрасулов. – Астана, 2008.
17. Нурбеков К. История государства и права Киргизской ССР.- Ф.: Мектеп, 1965.-С.73;
18. Чотонов, У.Ч., Досбол Нур уулу. История отечества [Текст]: Учебник для вузов / У.Ч. Чотонов, Досбол Нур уулу – Бишкек. Учкун, 2009. с 129

19. Большой энциклопедический словарь / Под ред. Прохорова. А.М. – М.: Большая Российская энциклопедия; СПб.: Норинт, 1998;
20. Борубашов Б.И. Хрестоматия по истории государства и права Кыргызстана: Уч.пособие. – Т.1.-Б.,2008.-С.245.
21. К.Нурбеков. История государства и права Киргизской ССР. – Бишкек, 1999;
22. Хрестоматия по истории государства и права Кыргызстана: учебное пособие. – Том 1. / сост. Б.И. Борубашов. – Бишкек, 2008;
23. Чиркин, В.Е. Конституционное право: Россия и зарубежный опыт [Текст] / В.Е.Чиркин. – М.: Зерцало, 1998. – 448 с.
24. Бейшембиев Э.Ж. Кыргызская Республика и современное международное право. – Бишкек. 2020.
25. Ганиева Т.И. Становление и развитие гражданского права (1864-2005 годы) монография-Б., 2012
26. Ниязова А.Н. Понятие и принципы осуществления субъективных гражданских прав [Текст] / Ниязова А.Н., Голышева Е.В., Кайыпова Д.А. и др. Монография: Проблемы осуществления и защиты субъективных прав в КР. – Бишкек, 2012
27. Толковый словарь русского языка / Под ред. проф. Д.Н. Ушакова. – М.: Гос. изд-во иностр. и национал. словарей, 1938. – Т 2.
28. Лопатин В.В., Лопатина Л.Е. Русский толковый словарь. – М.: Русский язык, 1998
29. Конституция Киргизской ССР от 30 апреля 1929 г., утвержденная Вторым Всекиргизским съездом Советов Киргизской АССР 30 апреля 1929 года [Электронный ресурс].- Режим доступа: https://ru.wikisource.org/wiki/Конституция_Киргизской_Автономной_Советск_ой_Социалистической_Республики_1929_года. – Загл.с экрана.
30. Конституция Киргизской ССР 1937 г., утвержденная в съезде Советов Киргизской ССР 23 марта 1937 года. [Электронный ресурс].- Режим доступа: https://studwood.net/1510190/pravo/konstitutsiya_1937_goda. – Загл.с экрана.
31. Конституция Киргизской ССР от 20 апреля 1978 г. (ст. 160). [Электронный ресурс].- Режим доступа: <http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ky-kg/205064>. – Загл.с экрана.
32. Мархгейм, М.В. Конституционное право Российской Федерации [Текст]: учебник / М.Б. Смоленский, М.В. Мархгейм. — Ростов н/Д: Феникс, 2007. — 445 с.
33. Киреев, В.В. Теоретические проблемы реформирования Конституции Российской Федерации [Текст]: автореф.канд.дисс...юр.наук / В.В. Киреев. - Челябинск, 2008. – 43 с.
34. Хессе, Конрад Основы конституционного права ФРГ / Конрад Хоссе. Москва : Юрид. лит., 1981. - 368 с.; 21 см.; ISBN В пер. (В пер.) : 3 р. 10 к. Перевод изд.: Grundzge des Bundesrepublik Deutschland / Von Konrad Hesse (Heidelberg; Karlsruhe, 1978). - Конституция Федеративной Республики Германии.- Государственное право Федеративной Республики Германии
35. Борубашов, Б.И. Государственно-правовое регулирование общественных отношений кыргызов в составе Российского государства (1855 – 1917 гг.) [Текст]: Историко-правовое исследование / Б.И.Борубашов. – Б., 2009. – 93 с.
36. Дикаев, С.У. О возможностях институтов обычного права в преодолении кризиса наказания [Текст] / С.У.Дикаев, Турецкий Н.Н. // Проблемы усиления

- гарантий прав участников уголовного процесса: Мат. междунар. науч. – практ. конф. – Алматы, 2003. – С.107.
37. Сооданбеков, С. С. Конституционное право Кыргызской Республики: общая и особенная часть [Текст] / С.С. Сооданбеков, М.К. Укушев. – Бишкек, 1999. – 211 с.
38. Инновации для устойчивого развития: Обзор по Кыргызской Республике / ООН Женева, 2019 год. С 71. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.un-ilibrary.org/content/books/9789210474887>. – Загл.с экрана.
39. Гудков, А.И. Законность (принципы законности) в условиях реформирования России [Текст] / А.И.Гудков // Вест.Владимирского юр-го ин-та. – 2006. - № 1.- С.194. 3 Законность в Российской Федерации. С. 6–9.
40. Спицнадель, В.Н. Основы системного анализа [Текст]: учеб.пособие / В.Н.Спицнадель. – СПб., 2000. – 326 с.
41. Изотко, В.П. Общественное мнение и правотворчество [Текст] / В.П.Изотко // Проблемы совершенствования законодательства и правоприменительной деятельности в СССР: // Тез. науч. докл. и сообщений республик.науч.-практ. конф., 3-4 октября 1983 года. – Минск, 1983. – С.33.
42. Хабриева, Т.Я. Конституция как основа законности в Российской Федерации [Текст] / Т.Я. Хабриева // Журнал российского права. – 2009. - № 3(147). – С.3.
43. Национальная стратегия устойчивого развития Кыргызской Республики на период 2013-2017 годы [Электронный ресурс]. - Режим доступа: www.toktom.kg/ - Загл.с экрана.
44. Токтогулов, А.А. Власть Кыргызстана... [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.cyberleninka.ru>»...-vlast-kyrgyzstana-na...- Загл.с экрана.
45. Борубашов, Б.И. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.aigine.kg/wp-content/uploads/2013/06Бекбосун...> - Загл.с экрана.
46. Токтобаев, Б.Т. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.news.myseldon.com/ru/news/index/248179395>. – Загл.с экрана.
47. Еллинек, Г. Изменения и преобразования конституций [Текст] / Г.Еллинек. - СПб.: Типография Н.Н. Клобукова, 1907. – 51 с.
48. Соловьев, С.Г. Муниципальное право [Текст]: учебник / С.Г. Соловьев, Е.И. Бычкова. - М., 2015. 222 с.
49. Васильев В.И. Муниципальное право России [Текст]: Учебник / В.И. Васильев. - 2 изд., перераб. и доп. — М: Юстицинформ, 2012. 680с.

ТОКТОМ КЫЛДЫ:

1.Кыдыралиев Жаныбек Болотович үчүн 12.00.02 - конституциялык укук; муниципалдык укук адистиги боюнча «Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын конституциялык укуктук статусу жана уюштуруучулук негиздери» темасы боюнча кандидаттык экзамен тапшыруу үчүн атайын дисциплинанын кошумча программасы бекитилсин.

Жыйындын төрайымы, ю.и.к.

Окумуштуу катчы:

Калиева Г.У.

Мукамбетова Н.К.